

GEZ
(REJ)

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

K O Ł O B R Z E G

1. Nazwa

**ZESPÓŁ BUDYNKÓW SĄDU OBWODOWEGO
OB. KOMENDA POWIATOWA POLICJI**

2. Czas powstania

1913 r.
(wczesny modernizm,
z elementami historyzmu)

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Budynek główny, widok na fasadę od północnego zachodu

Widok bryły od południa

Widok ogólny zespołu z lotu ptaka od północnego wschodu

Fasada, ryzalit środkowy, fragment górnej części portalu

4. Adres (ulica, nr posesji)

Kołobrzeg
ul. Jana Kilińskiego 1
p-ta 78-100
nr dz. 64, obr. 12

5. Przynależność administracyjna

województwo **zachodniopomorskie**

powiat **kołobrzeski**

gmina **Miasto Kołobrzeg**

6. Formy ochrony

rejestr zabytków:

A-1676, z dn. 19.06.2017 r.
zespół budynków dawnego sądu obwodowego,
ob. zespół budynków Komendy Powiatowej Policji
wraz z historyczną parcelą

Inne:

Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków
na podstawie Zarządzenia Nr 87/14
Prezydenta Miasta Kołobrzeg, z dn. 21.10.2014 r.
(aktualizacja: zarządzenie nr 101/22,
z dn. 26.08.2022 r.)

8. Historia, opis i wartości

Gmach Sądu Obwodowego oddano do użytku w 1913 r. Funkcjonował do 1945 r. jako sąd pierwszej instancji, właściwy dla północnej i środkowej części powiatu kołobrzesko-karlińskiego. W I. 50. XX w. budynek przeznaczono na siedzibę komisariatu Milicji Obywatelskiej. Obecnie mieści Komendę Powiatową Policji w Kołobrzegu.

Zespół tworzą trzy, połączone i jednorodne stylowo, budynki wymurowane z cegły: korpus główny, przylegająca doń od południa dwuczłonowa oficyna rozdzielona łącznikiem z przejściem bramnym oraz ustawiony poprzecznie czterokondygnacyjny budynek aresztu na wschodnim zamknięciu działki. Bryły, na obrysie zbliżonym do litery „C”, tworzą rozczłonkowaną budowlę z ryzalitami i przybudówkami, zróżnicowaną gabarytowo i wysokościowo, o urozmaiconych kształtach dachów z wystawkami, szczytami i oknami powiekowymi. W całości zabudowy dominuje budynek główny z reprezentacyjną fasadą, dekorowaną detalem rzeźbiarskim. Wzniesiony jest na planie wydłużonego prostokąta, trójkondygnacyjny z ryzalitami pośrodku obu elewacji długich, podwyższonymi o jedną kondygnację i połączonymi zadaszeniem z kalenicą poprzeczną do dachu głównego. W kompozycji elewacji podkreślone są pionowe podziały, w ściśle symetrycznym układzie osi okiennych i rozdzielających je pilastrów. Części skrajne oraz środkową partię fasady wieńczą wystawki z trójkątnymi szczytami o dominującym motywie wąskich lizen. Na tle ceglanego lica wyróżniają się detale wykonane z piaskowca: ościeża okien, nadproża w formie jońskich kapiteli, płyciny podokienne wypełnione tralkami, trójkątne naczółki zdobione owalnymi kartuszami. Wejście główne wzbogaca rzeźbiarski portal, ujmujący także wspólną oprawę okno środkowe.

Obiekt o wczesnomodernistycznej formie, z elementami historyzmu w dekoracji architektonicznej (detale nawiązujące do klasycyzmu i baroku) - o wybitnych wartościach artystycznych, stanowi przykład prestiżowego w zabudowie miejskiej gmachu użyteczności publicznej.

Kołobrzeg, ul. Kilińskiego 1 – sąd-policja: <https://mapy.gis.kolobrzeg.pl/>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Ogólny stan zachowania – dobry; zachowana w pełni forma z czasu powstania, nieprzekształcona współcześnie; nieznaczne ubytki detalu architektonicznego (w partii portalu); wskazane oczyszczenie lica elewacji włącznie z detalem kamieniarskim.

Wnioski i zalecenia konserwatorskie:

- wszelkie prace budowlano-konserwatorskie winny być uzgadniane z MKZ w Kołobrzegu.

Obowiązuje ochrona prawna w zakresie pełnego zachowania:

/ukształtowania bryły (w tym gabaryty wysokościowe, proporcje wysokości ścian i dachu, forma dachu)/ konstrukcji i materiału budowlanego/ ukształtowania elewacji, w tym rozmieszczenia i formy otworów okiennych, drzwiowych oraz detalu architektonicznego/ stolarki okiennej i drzwiowej, przy wymianie wymagane jest odtworzenie poprzedniej formy i zastosowanie pierwotnego rodzaju materiału/ zasadniczego układu oraz wystroju wnętrza/ bezpośredniego otoczenia obiektu zabytkowego

Widok z 1914 r. Źródło: fotopolska.eu

Oprac.: K. Wójcik, K. Tymbarski

10. Wykonanie karty

(autor, data i podpis)

Biuro Dokumentacji Zabytków

w Szczecinie

Maria Witek

10.2024

faksymile podpisu

11. Zatwierdzenie karty

(podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków